

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΜΟΣΧΑΣ

Ενημερωτικό Δελτίο Οκτώβριος 2020

Επισκόπηση Οικονομικών Ειδήσεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας *

Υπεύθυνος έκδοσης: Χρήστος Φαρμάκης - Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επιμέλεια: Natalia Shango - Assistant of Economic & Commercial Affairs

Embassy of the Hellenic Republic / Economic & Commercial Office:

Leontievsky per.4 – 123009Moscow

Tel: + 7 495 539 29 70 Fax + 7 495 539 29 74

E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr Website: agora.mfa.gr

* Η πληροφόρηση του Δελτίου προέρχεται από δημοσιεύματα του ρωσικού τύπου

Συνοπτική οικονομική ενημέρωση

Σύμφωνα με τη Ρωσική Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία, σημειώθηκε μεγάλη επιβράδυνση στη ρωσική οικονομία κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, καθώς ο αριθμός των νέων μολύνσεων άρχισε να αυξάνεται ξανά. Τα νέα στοιχεία δείχνουν ότι η Ρωσία ξεκίνησε το δεύτερο κύμα με την οικονομία της να εξασθενεί σημαντικά και τα νοικοκυριά να αντιμετωπίζουν ολοένα αυξανόμενη οικονομική πίεση.

Η μείωση του ΑΕΠ της Ρωσίας το τρίτο τρίμηνο διαμορφώθηκε στο 3,8% μετά από σημαντική πτώση (-8%) το δεύτερο τρίμηνο, σύμφωνα με την έκθεση που εκπόνησε το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης.

Τα πραγματικά διαθέσιμα εισοδήματα των Ρώσων εργαζομένων μειώθηκαν κατά 4,8% το τρίτο τρίμηνο μετά από πτώση ρεκόρ 8,4% το δεύτερο τρίμηνο. Η πτώση του τρίτου τριμήνου ανήλθε σε 455 USD ανά άτομο. Συνολικά, την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020, τα πραγματικά διαθέσιμα εισοδήματα μειώθηκαν κατά 4,3%. Η μείωση της τάξης του 3% που είχε αρχικά (από την έναρξη της πανδημίας) προβλεφθεί για ολόκληρο το έτος, κατά πάσα πιθανότητα τώρα θα χρειαστεί αναθεώρηση.

Επίσης αρνητική τάση παρουσιάζουν και άλλοι οικονομικοί δείκτες. Τόσο οι καταναλωτικές δαπάνες όσο και η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκαν κάτω των προσδοκιών του Σεπτεμβρίου, σχεδόν 3% και 5% αντιστοίχως σε σχέση με τα επίπεδα του περασμένου έτους. Σύμφωνα με μια μελέτη του SberIndex (ανήκει στον όμιλο της μεγαλύτερης κρατικής συστημικής τράπεζας Sberbank), οι Ρώσοι καταναλωτές άρχισαν σταδιακά να «αδρανοποιούνται» από πλευράς πραγματοποίησης αγορών, λόγω της πρόσφατης εξάπλωσης του COVID-19, όπως είχε παρατηρηθεί και κατά την άνοιξη (περίοδος έξαρσης της καραντίνας). Σύμφωνα με αναλυτές, οι καταναλωτικές δαπάνες των Ρώσων μειώθηκαν πάλι σημαντικά, κατά 2,8% σε σύγκριση με πέρυσι (από 12 έως 18 Οκτωβρίου). Οι Ρώσοι άρχισαν να ξοδεύουν περισσότερα για τρόφιμα και φάρμακα και λιγότερα για υπηρεσίες, όπως συνέβη τον Απρίλιο-Μάιο. Για πρώτη φορά από το καλοκαίρι, η μείωση των δαπανών στον τομέα των υπηρεσιών ξεπέρασε το 20% σε ετήσια βάση.

Η ζήτηση για αεροπορικά εισιτήρια μειώθηκε κατά 54,1%, ενώ η ζήτηση για ξενοδοχεία μειώθηκε κατά 66,4%. Οι υπηρεσίες καφετεριών και εστιατορίων μειώθηκαν κατά 27% και οι υπηρεσίες σαλονιών ομορφιάς κατά 26%. Οι Ρώσοι τρώνε λιγότερο έξω και παραγγέλνουν περισσότερα φαγητά από το διαδίκτυο. Οι πελάτες σε εστιατόρια και καφετέριες μειώθηκαν κατά 22% μόνο στη Μόσχα σε σύγκριση με την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

Περισσότερες λεπτομέρειες: http://www.newsletter.tmiconsultancy.com/magazine/october-28-2020/article/latest-market-insight_11/?bulk_email_rid=450&bpmtrackid=2&bpmreplica=0&contactId=099a4b61-6ac2-457a-bafe-9c00fa769ef7&bulkEmailRecipientId=11b90eab-0007-4325-b44d-308add231545#economy

Βασικά οικονομικά μεγέθη

Βασικό επιτόκιο και Προβλέψεις της Κεντρικής Τραπέζης

Τον Σεπτέμβριο του 2020, η αύξηση των καταναλωτικών τιμών έφτασε στο 0,25% και ήταν μικρότερη σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (0,38% τον Αύγουστο). Η μηνιαία αύξηση των τιμών τροφίμων μειώθηκε, αντικατοπτρίζοντας κορεσμό της αγοράς, ενώ οι τιμές των υπηρεσιών παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες. Αντιθέτως, ο ρυθμός αύξησης των τιμών για τα μη διατροφικά προϊόντα συνέχισε την ανοδική του πορεία, επηρεασμένος από το εξασθενημένο ρούβλι.

Ο ετήσιος πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 0,09 μονάδες σε 3,67%, κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών για τα εισαγόμενα μη εδώδιμα προϊόντα. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα νομισματική πολιτική, ο ετήσιος πληθωρισμός αναμένεται να ανέλθει στα επίπεδα του 3,7-4,2% το 2020, 3,5-4,0% το 2021 και να παραμείνει κοντά στον κυβερνητικό στόχο του 4% στο μέλλον.

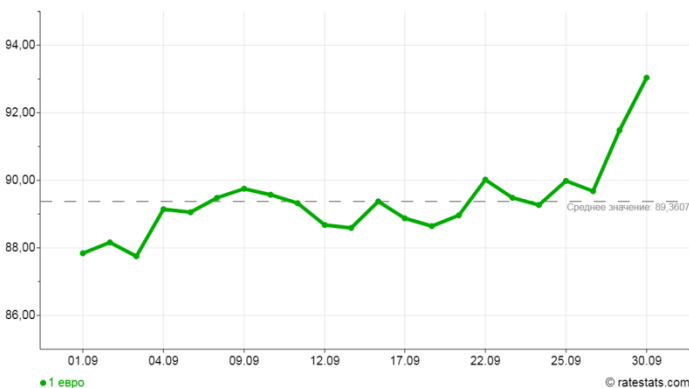
Το βασικό επιτόκιο παραμένει στο επίπεδο 4,25% ετησίως.

Πηγή: <http://www.cbr.ru/search/?text=%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%8F%D1%86%D0%B8%D1%8F>

Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία € / ₺

1 Ευρώ = **92,4302** Ρούβλια (31.10.2020)

Εξέλιξη της ισοτιμίας Ευρώ / Ρουβλίου στο διάστημα 01.10.2020 – 31.10.2020:

Το ρωσικό ρούβλι έπεσε στο χαμηλότερο επίπεδο τα τελευταία τέσσερα χρόνια στα τέλη Σεπτεμβρίου, αλλά άρχισε να ενισχύεται τον Οκτώβριο, κερδίζοντας 1,6% της αξίας του σε USD και 0,71% σε Ευρώ, σε εβδομαδιαίο μέσο όρο. Στις 27 Οκτωβρίου, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες του ρωσικού νομίσματος ήταν 76,44 ρούβλια έναντι του δολαρίου και 90,45 ρούβλια έναντι του Ευρώ, αύξηση 2,6% και 1,5% με βάση το μέσο όρο του Σεπτεμβρίου. Παρά τα μέτρα που έλαβε η Κεντρική Τράπεζα για τη στήριξη του νομίσματος, το ρούβλι έχει μειωθεί κατά 25% έναντι του δολαρίου ΗΠΑ από την αρχή του έτους και έχει χάσει πάνω από το 31% της αξίας του έναντι του Ευρώ. Οι χαμηλότερες τιμές του πετρελαίου ως αποτέλεσμα της πανδημίας σε συνδυασμό με τους γεωπολιτικούς κινδύνους έχουν επιβαρύνει την αξία του νομίσματος, με αποτέλεσμα την έντονη μεταβλητότητα του φέτος.

Ισοζύγιο πληρωμών της Ρωσικής Ομοσπονδίας το ΙΙΙ τρίμηνο του 2020

Το τρίτο τρίμηνο του 2020, το θετικό εμπορικό ισοζύγιο της Ρωσίας σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι μειώθηκε σημαντικά λόγω της μείωσης των εξαγωγών με σχετικά σταθερό όγκο εισαγωγών. Ωστόσο, παρά το συνδυασμό εξαιρετικά αρνητικών παραγόντων, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρέμεινε θετικό. Ταυτόχρονα, τον Ιούλιο-Σεπτέμβριο σημειώθηκε καθαρή εκροή κεφαλαίων, η οποία προκλήθηκε κυρίως από τη μείωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων έναντι ξένων σε άλλους τομείς της οικονομίας υπό συνθήκες αυξανόμενων γεωπολιτικών κινδύνων και μείωσης του επενδυτικού ενδιαφέροντος για τα περιουσιακά στοιχεία των αναπτυσσόμενων χωρών. Ως αποτέλεσμα, το τρίτο τρίμηνο του 2020, το ρούβλι υποτιμήθηκε κατά 14% και από την αρχή του έτους κατά 29%.

Περισσότερες λεπτομέρειες: <https://www.iep.ru/en/publications/publication/monitoring-of-russia-s-economic-outlook-no-16-118-october-2020.html>

Το εξωτερικό χρέος της Ρωσικής Ομοσπονδίας μειώθηκε στα 461,2 δις δολάρια

Το εξωτερικό χρέος της Ρωσικής Ομοσπονδίας το τρίτο τρίμηνο του 2020 μειώθηκε κατά 20,4 δις. δολ. ΗΠΑ (ή 4,2%), στα 461,2 δις δολ. ΗΠΑ, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα.

Η μείωση του χρέους το τρίτο τρίμηνο προηγήθηκε της μείωσής του κατά το πρώτο τρίμηνο κατά 35,5 δις. Δολ. ΗΠΑ από 491,4 δις. Δολ. ΗΠΑ και, στη συνέχεια, της αύξησής του κατά 25,6 δις. Δολ. ΗΠΑ το δεύτερο τρίμηνο σε 456,0 δις. Δολ. ΗΠΑ. Ως αποτέλεσμα, τον Ιανουάριο-Σεπτέμβριο 2020, το συνολικό εξωτερικό χρέος της Ρωσικής Ομοσπονδίας μειώθηκε κατά 30,3 δις δολάρια ή 6,2% και οφείλεται κυρίως στη μείωση του χρέους των κυβερνητικών φορέων και άλλων τομέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, κυρίως λόγω της επανεκτίμησης του νομίσματος.

Το εξωτερικό χρέος της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το 2019, είχε αυξηθεί κατά 36,3 δις δολ. ΗΠΑ, ή 8,0%, σε 491,4 δις δολ. ΗΠΑ, από 455,1 δις Δολ. ΗΠΑ.

Περισσότερες λεπτομέρειες: <https://www.interfax.ru/business/731306>

Εσωτερική αγορά

Ενημέρωση COVID-19

Ο αριθμός των νέων ημερήσιων περιπτώσεων που αναφέρθηκαν στη Ρωσία έχει διπλασιαστεί από τα τέλη Σεπτεμβρίου από 7,720 κατά μέσο όρο σε 16,550 στις 27 Οκτωβρίου. Το 30% των νέων κρουσμάτων έχει καταγραφεί στη Μόσχα και στην ευρύτερη περιφέρεια πρωτεύουσας ενώ 4% στην Αγία Πετρούπολη. Σε απάντηση στην άνοδο του αριθμού των κρουσμάτων οι αρχές της Μόσχας απαιτούν από τις εταιρείες να έχουν τουλάχιστον το 30% των υπαλλήλων τους να εργάζονται από το σπίτι, εκείνοι που είναι άνω των 65 ετών συνιστάται να μένουν στο σπίτι ενώ υπάρχει εν μέρει κλείσιμο των σχολείων της πόλης.

Έχουν εισαχθεί αυστηροί έλεγχοι για τους επιβάτες που επιστρέφουν από το εξωτερικό με πρόστιμα ισοδύναμο με 150-450 Ευρώ εάν δεν τηρηθούν οι κανόνες και πρόστιμο έως και 3.500 Ευρώ για παράλειψη παροχής αποτελεσμάτων δοκιμής Covid εντός 3 ημερών από την άφιξη

τους. Τον Αύγουστο, λίγο περισσότεροι από το 2% των Μοσχοβιτών επέστρεψαν από διεθνή ταξίδια, 995 άτομα έλαβαν πρόστιμα και 73 καταδικάστηκαν σε συνολικό πρόστιμο άνω του 1 εκ. ρουβλίων (12.000 ευρώ).

Η ρωσική Υπηρεσία Υγείας και Δικαιωμάτων των Καταναλωτών (Rospotrebnadzor.ru) συνιστά επισήμως όλοι οι Ρώσοι να φορούν μάσκες σε δημόσιους χώρους, σε μέσα μαζικής μεταφοράς, ανελκυστήρες και χώρους στάθμευσης. Υπάρχουν επίσης νέοι περιορισμοί στις ώρες λειτουργίας των καφετεριών και εστιατορίων.

Αλλάζει η διαδικασία εισαγωγής ιατρικών προϊόντων από το 2021

Σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς του ρωσικού Υπουργείου Υγείας η άδεια για την κρατική εγγραφή ιατρικών προϊόντων κατά την εισαγωγή τους στη Ρωσική Ομοσπονδία από την 1^η Ιανουαρίου 2021 μπορεί να εκδοθεί μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Έχει ξεκινήσει μια ειδική δοκιμαστική υπηρεσία στον ιστότοπο της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Εποπτείας της Δημόσιας Υγείας (www.roszdravnadzor.gov.ru), μέσω της οποίας μπορεί να υποβληθεί η σχετική αίτηση. Οι νέοι κανονισμοί αφορούν επίσης κατασκευαστές που είναι εγγεγραμμένοι στη Ρωσία, αλλά παράγουν τα προϊόντα στο εξωτερικό. Η περίοδος ισχύος της άδειας έχει αυξηθεί σε ένα έτος (πριν ήταν 6 μήνες), ωστόσο, εξακολουθεί να έχει δικαίωμα εισαγωγής ιατρικών προϊόντων για κρατική εγγραφή μόνο μία φορά.

Μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, συνιστάται η χρήση ηλεκτρονικής μορφής της εφαρμογής ενώ η υπηρεσία θα παρέχεται χωρίς χρέωση.

Περισσότερες λεπτομέρειες: <https://www.tks.ru/news/nearby/2020/10/01/0012>

Οι Ρώσοι οινοποιοί επεκτείνουν την παρουσία τους.

Η οινοποιία έχει κάθε ευκαιρία να γίνει μία από τις βασικές κατευθύνσεις του ρωσικού αγροτοβιομηχανικού τομέα. Κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια, οι εξαγωγές οίνου αυξήθηκαν κατά 39% και το 2019 ξεπέρασαν τα 10 εκατ. δολ. ΗΠΑ, σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας. Σε φυσικούς όρους, ο όγκος των εξαγωγών ανήλθε σε 7,3 χιλ. τόνους. Τον Ιανουάριο - Ιούνιο 2020, 2,9 χιλιάδες τόνοι προϊόντων είχαν σταλεί στις ξένες αγορές, (23% υψηλότερα από την αντίστοιχη περσινή περίοδο). Σε νομισματικούς όρους, οι εξαγωγές κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους αυξήθηκαν κατά 15%, στα 3,5 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Οι κύριοι καταναλωτές ρωσικού κρασιού είναι οι Ουκρανία (51%), Λευκορωσία (11%), Καζακστάν (9,3%) και Κίνα (7,9%). Επίσης, το ρωσικό κρασί αγοράζεται από τη Γερμανία, το Ισραήλ, την Ελβετία και άλλες χώρες.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.tks.ru/reviews/2020/10/06/05>

Νέα μεγάλη αλυσίδα λιανικής στην Ρωσία.

Στον κατάλογο των μεγαλύτερων εταιρειών στη Ρωσία (RBC-500), για πρώτη φορά από το 2015, εμφανίστηκε μια νέα εταιρεία ανάμεσα στις πρώτες είκοσι «DKBR Mega Retail Group», στο χώρο του γενικού εμπορίου και της λιανικής αγοράς τροφίμων και ποτών. Κατέλαβε την 17η θέση, με καθαρά έσοδα 805 δις ρούβλια (\$11δισ). Είναι αποτέλεσμα της συγχώνευσης του ομίλου «Dixy»,

της αλυσίδας αλκοολούχων ποτών «Bristol» και της ανταγωνίστριας εμπορικής αλυσίδας «Krasnoe & Beloe» από το Chelyabinsk (στην κεντρο-δυτική Ρωσία, περιοχή Ουραλίων).

Η εν λόγω εταιρεία κατετάγη μετά τους ομίλους «X5 Retail Group» (Pyaterochka, Perekrestok, Karusel) και «Magnit», των οποίων τα έσοδα, το 2019, έφτασαν τα 1,73 τρις ρούβλια (6η θέση) και 1,36 τρις ρούβλια (9η θέση) αντίστοιχα.

Η «DKBR Mega Retail Group» θα συμπεριληφθεί στην βαθμολογία των μεγαλύτερων λιανοπωλητών στον κόσμο, η οποία καταρτίζεται ετησίως από αναλυτές της Deloitte. Παίρνουν ως βάση το 12μηνο, που λήγει στις 30 Ιουνίου.

Τον Σεπτέμβριο του 2019, ο Όμιλος «DKBR Retail Group» μετρούσε συνολικά περισσότερα από 13.000 καταστήματα. Στο τέλος του 2020, ο συνολικός αριθμός των καταστημάτων «Krasnoe & Beloe» είχε ανέλθει στα 9.000.

Περισσότερες πληροφορίες: https://www.rbc.ru/economics/15/10/2020/5f86306e9a7947c85f43e19c?from=from_main_4

Μεγαλύτερες εταιρείες στη Ρωσία (Κατάταξη RBC-500)

Τα συνολικά έσοδα των 500 μεγαλύτερων εταιρειών στη Ρωσία, στο τέλος του 2019, ανήλθαν σε 89,24 τρις ρούβλια (\$1,2 τρις), ή 81,1% του όγκου του ρωσικού ΑΕΠ, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του εκδοτικού ομίλου RBC-500. Σε σχέση με το περασμένο έτος τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 4,3% (85,5 τρις ρούβλια).

Η κατάταξη περιλαμβάνει 408 ιδιωτικές εταιρείες, 74 κρατικές, 7 εταιρείες με σημαντική κρατική και ξένη ιδιοκτησία, 6 ιδιωτικές εταιρείες με σημαντική κρατική συμμετοχή και 5 ιδιωτικές εταιρείες με σημαντική ξένη ιδιοκτησία.

Στις πρώτες τρεις θέσεις, από πλευράς καθαρών εσόδων (απαλλαχθέντων από ΦΠΑ, ειδικούς φόρους κατανάλωσης και δασμούς), κατατάσσονται παραδοσιακά εταιρείες από τον τομέα των υδρογονανθράκων, μόνον που για πρώτη φορά στην ιστορία της βαθμολογίας RBC-500, η Rosneft (7,8 τρις ρούβλια/+10%) έλαβε τα σκήπτρα από τη Gazprom (7,6 τρις ρούβλια/-7%), με τρίτη τη Lukoil (7,4 τρις ρούβλια/-1%). Τα έσοδα κάθε μιας από τις εν λόγω εταιρείες κυμάνθηκαν στο εύρος των \$100 δις.

Σε γενικές γραμμές, η σύνθεση των κορυφαίων 10 εταιρειών δεν έχει αλλάξει: η Sberbank και η Russian Railways κατέλαβαν την τέταρτη και την πέμπτη θέση (διατήρησαν τις θέσεις τους), ο όμιλος X5 Retail Group (κατετάγη από την έβδομη στην έκτη θέση), η Surgutneftegaz (από την έκτη στην έβδομη θέση) και οι VTB bank, Magnit και Rosatom διατήρησαν την όγδοη, ένατη και δέκατη θέση, αντίστοιχα.

Ο τομέας πετρελαίου και φυσικού αερίου παραμένει ο ηγέτης της βιομηχανίας στα έσοδα: αντιπροσωπεύει το 36,2% των συνολικών εσόδων του καταλόγου έναντι 36,7% πέρυσι. Κατατάσσεται επίσης πρώτος ως προς τον αριθμό των εταιρειών (63 από τις 500).

Ο χρηματοπιστωτικός τομέας ξεπέρασε τον τομέα των μετάλλων και των μεταλλευμάτων, σπρώχνοντάς τον στην τρίτη θέση από τη δεύτερη. Τα έσοδα του χρηματοοικονομικού τομέα ανήλθαν στο 10,5% των συνολικών εσόδων της βαθμολογίας, το μερίδιο των μεταλλουργικών και μεταλλευτικών εταιρειών είναι ελαφρώς χαμηλότερο, 10,2%. Όμως, ο τομέας των μετάλλων και της εξόρυξης διατήρησε τη δεύτερη θέση όσον αφορά τον αριθμό των συμμετεχόντων (55 εταιρείες). Συνολικά, οι τρεις πρώτοι οικονομικοί κλάδοι (υδρογονάνθρακες, χρηματοοικονομικός και μεταλλεύματα) αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το ήμισυ των εσόδων της συνολικής κατάταξης.

Όσον αφορά στη συμμετοχή ξένων εταιρειών, η βαθμολογία περιλαμβάνει 132 ρωσικές εταιρείες με ξένο έλεγχο. Αυτές οι εταιρείες έχουν μέγεθος εσόδων πάνω από το κατώτατο όριο που απαιτείται για να πληρούν τις προϋποθέσεις αξιολόγησης. Πέρυσι, είχαν αναρτηθεί 118 τέτοιες εταιρείες. Τα συνολικά έσοδα των ξένων συμμετεχόντων ανήλθαν σε 9,7 τρις ρούβλια (\$129 δις) έναντι 8,4 τρις ρουβλίων το 2018. Τα μέσα έσοδα των ξένων επιχειρήσεων ανήλθαν σε 73,5 δις ρούβλια. Η κατάταξη περιλαμβάνει εκπροσώπους από 32 χώρες, σχεδόν όμως το ήμισυ των εσόδων (49,5%) ξένων επιχειρήσεων προέρχεται από αμερικανικές, γερμανικές και γαλλικές εταιρείες. Το μεγαλύτερο μερίδιο εσόδων (22,04%) προέρχεται από τον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Στη δεύτερη θέση είναι το εμπόριο (13,7%), στην τρίτη θέση είναι τα αλκοολούχα ποτά και τα προϊόντα καπνού. Τα μέγιστα έσοδα μεταξύ αυτών των εταιρειών, 333,3 δις ρούβλια, είναι από την εταιρεία FMSM, που ανήκει στην αμερικανική εταιρεία καπνού Philip Morris International. Ο περσινός ηγέτης στην κατάταξη των ξένων επιχειρήσεων, η Toyota Motor, μετακόμισε στην τέταρτη θέση, δίνοντας θέσεις στους Volkswagen Group Rus και Leroy Merlin Vostok.

Περαιτέρω πληροφορίες: <https://www.rbc.ru/economics/15/10/2020/5f86306e9a7947c85f43e19c>

Οι Top-10 χρηματοοικονομικοί όμιλοι στη Ρωσία περιλαμβάνουν μόνο τρεις ιδιωτικούς

Το κράτος είναι ο κύριος δικαιούχος χρηματοοικονομικών ομίλων στη Ρωσία και αντιπροσωπεύει το 76% των περιουσιακών στοιχείων και το 74% του κεφαλαίου των συμμετεχόντων στη βαθμολογία των 100 μεγαλύτερων χρηματοοικονομικών ομίλων, σύμφωνα με το "National Credit Ratings" (NKR).

Ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός όμιλος στη Ρωσία με περιουσιακά στοιχεία 30 τρις ρουβλίων (\$400δις) είναι ο όμιλος Sberbank, με τη δεύτερη και τρίτη θέση να καταλαμβάνουν οι τραπεζικοί όμιλοι VTB και Gazprombank. Από πλευράς πλήρους ανάπτυξης εργασιών στο χρηματοπιστωτικό τομέα, τρεις όμιλοι εντάσσονται σε αυτήν την κατηγορία: Sberbank, VTB και Okritie Bank (θυγατρική της Κεντρικής Τράπεζας).

Ο μεγαλύτερος ιδιωτικός όμιλος, η χρηματοοικονομική εταιρεία Alfa Group, κατέλαβε την τέταρτη θέση στην κατάταξη, με τα περιουσιακά της στοιχεία να ανέρχονται σε 4,3 τρις ρούβλια (\$57δις). Εκτός από το Alfa Group, δύο ιδιωτικές συμμετοχές περιλαμβάνονται στις δέκα πρώτες θέσεις: η Rossium συμφερόντων του Roman Adveev (περιλαμβάνει την Credit Bank of Moscow, την SKS Bank και μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες συλλογής οφειλών Inkahran, καθώς και τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή-κατασκευαστική εταιρεία Ingrad) περ.στοιχείων 2,8 τρις ρουβλίων (\$37 δις) και η Raiffeisenbank (περιλαμβάνονται οι Raiffeisen Leasing και Raiffeisen Capital) με περιουσιακά στοιχεία ύψους 1,27 τρις ρουβλίων (\$17 δις).

Ο ασφαλιστικός όμιλος SOGAZ (κατέχει την 15η θέση από πλευράς κεφαλαιοποίησης στο Χρηματιστήριο Μόσχας) αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο όμιλο στο cluster, μόνον που δεν ασκεί τραπεζική δραστηριότητα. Σημειώνεται ότι η ανάπτυξη της ασφάλισης στη Ρωσία περιορίζεται σημαντικά από την ικανότητα ανάπτυξης της αγοράς, επομένως οι ασφαλιστικές εταιρείες είναι γενικά συγκριτικά μικρότερες σε μέγεθος από τις μεγάλες τράπεζες.

Μεταξύ των μη χρηματοοικονομικών ομίλων, σύμφωνα με την αξιολόγηση, η Gazprom έχει τη μεγαλύτερη επιρροή στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Το μονοπώλιο φυσικού αερίου έχει μερίδιο σε δύο συνταξιοδοτικά ταμεία: το NPF Gazfond Pension Savings και το NPF Gazfond (19η και 23η θέση αντίστοιχα, με περιουσιακά στοιχεία 647 δις (\$8,6 δις) και 582 δις ρουβλίων (\$7,7 δις). Η

Gazprom είναι επίσης ένας από τους μεγαλύτερους μετόχους και πιστωτές της Gazprombank, ο μεγαλύτερος πελάτης του ασφαλιστικού ομίλου SOGAZ και ιδιοκτήτης του 21% των μετοχών του.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.rbc.ru/finances/19/10/2020/5f844f129a7947804720f024>

Ο αριθμός επιχειρήσεων προς πώληση στη Ρωσία αυξήθηκε κατά ένα τρίτο

Μετά την αυτο-απομόνωση, ο αριθμός των αγγελιών για την πώληση έτοιμων επιχειρήσεων σε πόλεις με πληθυσμό άνω του 1 εκατ. αυξήθηκε κατά μέσο όρο 28%, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελέτης που πραγματοποίησε η CIAN Kommercheskaya. Οι ειδικοί συνέκριναν τα στοιχεία για τις αρχές Οκτωβρίου με τις αρχές Μαρτίου του τρέχοντος έτους. Στην πρώτη θέση της κατάταξης είναι τα ξενοδοχεία (ο αριθμός αυτών των προσφορών αυξήθηκε κατά 49% κατά μέσο όρο), στην δεύτερη τα πάσης φύσεως γραφεία (αύξηση 36%). Την τρίτη θέση κατέλαβε ο τομέας της ψυχαγωγίας (νυχτερινά κέντρα, αίθουσες εκθέσεων και γκαλερί, καφετέριες με ναργιλέ, μπόουλινγκ, κέντρα αναψυχής) όπου ο αριθμός των προσφορών αυξήθηκε κατά 25%. Ακολούθησαν τα αθλητικά ιδρύματα με αύξηση κατά 24% (γυμναστήρια, πισίνες, σχολές χορού). Στην 5^η θέση, με αύξηση 15% βρίσκεται η βιομηχανία ομορφιάς (κομμωτήρια, μασάζ και σαλόνια περιποίησης νυχιών).

Το μερίδιο του κράτους στο μετοχικό κεφάλαιο της Aeroflot αυξήθηκε στο 57,34%

Το Υπουργείο Οικονομικών της Ρωσίας ενημέρωσε ότι εκδόθηκαν 682,3 εκ. επιπλέον μετοχές της PJSC Aeroflot συνολικής αξίας 40,94 δις. ρουβλίων (60 RUB ανά μετοχή), τις οποίες εξαγόρασε στις 14 Οκτωβρίου 2020. Η συμφωνία χρηματοδοτήθηκε από το Εθνικό Ταμείο Πρόνοιας, σύμφωνα με ενημέρωση του Υπουργείου.

Οι μετοχές αγοράστηκαν κατά την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης της Ρωσίας ως κύριου μετόχου της Aeroflot.

Ο όμιλος Aeroflot είναι ο μεγαλύτερος αερομεταφορέας στη Ρωσία και περιλαμβάνει διάφορες θυγατρικές εταιρείες: JSC DONAVIA, Rossiya Airlines, JSC Orenburg Airlines (Orenair), JSC Aurora Airlines (η ενωμένη αεροπορική εταιρεία με έδρα την Άπω Ανατολή που πραγματοποίησε την πρώτη πτήση τον Νοέμβριο του 2013) καθώς και η Pobeda Airlines που παρέχει υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών χαμηλού κόστους.

PJSC Aeroflot - Η Russian Airlines αποτελεί τη ναυαρχίδα των αερομεταφορέων της Ρωσίας. Στις 31 Μαρτίου 2020, ο στόλος της Aeroflot Group είχε ανέλθει συνολικά σε 361 αεροσκάφη, ενώ ο στόλος της PJSC Aeroflot - Russian Airlines είχε φτάσει τα 247 αεροσκάφη.

Η απώλεια IFRS (International financial reporting Standard) της Aeroflot για το πρώτο τρίμηνο του 2020 αυξήθηκε κατά 42,8% σε 22,484 δις ρούβλια από 15,746 δις ρούβλια ένα χρόνο νωρίτερα. Τα έσοδα μειώθηκαν κατά 10,2% σε 123,894 δις RUB από 138,041 δις RUB.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://tass.ru/ekonomika/9796583> <https://www.akm.ru/eng/news/ministry-of-finance-reveals-acquisition-of-aeroflot-shares/>

Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης θα δημιουργήσει μητρώο νεοσύστατων επιχειρήσεων

Η Ρωσία συνεχίζει να βελτιώνει το νομικό πλαίσιο για την καινοτομία. Εφεξής, το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης, από κοινού με ομοσπονδιακά και περιφερειακά ιδρύματα ανάπτυξης της καινοτομίας, θα είναι υπεύθυνο για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση,

δημοσίευση και χρήση των σχετικών πληροφοριών και σχεδιάζει να δημιουργήσει ένα νέο μητρώο δραστηριοτήτων των τεχνολογικών νεοσύστατων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις τροπολογίες του νόμου "On Science and State Scientific and Technical Policy". Μεταξύ άλλων, θα λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με την κρατική υποστήριξη και θα παρακολουθείται η αποτελεσματικότητά της. Σύμφωνα με την αρμόδια Υφυπουργό, κα Oksana Tarasenko, εν λόγω μητρώο σκοπεύει να απλοποιήσει τη γραφειοκρατική διαδικασία λήψης επιχορηγήσεων και να αποτελέσει τη βάση μιας ψηφιακής πλατφόρμας κρατικής υποστήριξης νεοσύστατων επιχειρήσεων ενώνοντας διαφορετικά δεδομένα για εταιρείες από συστήματα πληροφοριών κρατικών φορέων και οργανισμών. Παράλληλα, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης θα λαμβάνει δεδομένα σχετικά με την πραγματική πορεία ανάπτυξης των νεοσύστατων επιχειρήσεων στη Ρωσία, τα οποία μπορεί να οδηγήσουν στην αναδιάρθρωση της υπάρχουσας αύξησης των επενδύσεων, στη διευκόλυνση διαχείρισης της καινοτομίας και στη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των εργαλείων πολιτικής. Εν τούτοις, οι εμπλεκόμενες εταιρείες προειδοποιούν ότι δεν είναι έτοιμες να αποκαλύψουν όλα τα δεδομένα λόγω φόβου απωλειών.

Έως το 2024, 46,3 δισ ρούβλια (\$608εκ.) έχουν προγραμματιστεί να διατεθούν μεταξύ των προγραμματιστών cross-cutting τεχνολογιών (μεγάλα δεδομένα, διαδίκτυο πραγμάτων, κβάντα κ.λπ.) καθώς και 12 δισ ρούβλια (\$157εκ.) σε νεοσύστατες επιχειρήσεις στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.kommersant.ru/doc/4500503>

Στη Μόσχα θα δημιουργηθεί διεθνές ιατρικό σύμπλεγμα (cluster)

Στην Μόσχα, στο κέντρο καινοτομίας Skolkovo πρόκειται να δημιουργηθεί ένα νέο διεθνές ιατρικό σύμπλεγμα, σε έκταση 58 εκταρίων. Το έργο θα υλοποιηθεί σε δύο στάδια: το 2023, θα ολοκληρωθεί η κατασκευή της μηχανικής υποδομής και έως το 2028 θα κατασκευαστούν ιατρικά, ογκολογικά, πειραματικά εργαστήρια, διοικητικό κέντρο, μαζί με ένα ιατρικό πανεπιστήμιο που θα περιλαμβάνει τα τμήματα βιολογίας και ανθρώπινης ανατομίας και άλλες εγκαταστάσεις.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.mos.ru/authority/documents/doc/44750220/>

Η γεωργική παραγωγή στη Ρωσία αυξήθηκε κατά 3,3%

Όπως αναφέρεται στα στατιστικά στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας (Rosstat) ο όγκος της γεωργικής παραγωγής στη Ρωσία τον Ιανουάριο-Σεπτέμβριο αυξήθηκε κατά 3,3% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2019 και ανήλθε σε 4 τρις. 252,2 δισ. ρούβλια.

Το Σεπτέμβριο, η γεωργική παραγωγή αυξήθηκε κατά 2,7% και έφτασε το 1 τρις. 327,4 δισ. ρούβλια ενώ το τρίτο τρίμηνο του 2020 η ανάπτυξη ήταν της τάξεως 2,7%.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://tass.ru/ekonomika/9769085>

Οι κατασκευαστικές σημείωσαν αύξηση 25-50% στις πωλήσεις ακινήτων.

Σύμφωνα με το 40,6% των κατασκευαστικών εταιρειών, το προτιμησιακό πρόγραμμα στεγαστικών δανείων, το οποίο ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2020 για τη στήριξη της ζήτησης νεόδμητης στέγασης στην αγορά, επέτρεψε στον κατασκευαστικό κλάδο να ανακάμψει από την κρίση, με 53,1% από αυτές να σημειώνουν αύξηση πωλήσεων νεόκτιστων κτιρίων κατά 25-50%.

Εν συνεχεία το ανωτέρω πρόγραμμα συρρικνώθηκε λόγω της πανδημίας και της απότομης μείωσης εισοδήματος των νοικοκυριών. Το 19% των εταιρειών θεωρεί ότι τα προγράμματα αυτά δεν έχουν δημιουργήσει συνθήκες ανάπτυξης του κατασκευαστικού κλάδου, ενώ το 9,4% πιστεύει ότι το πρόγραμμα πρόκειται να δημιουργήσει μια «φούσκα» στην αγορά κατοικίας χωρίς να αποκλείονται περαιτέρω προβλήματα στον κλάδο.

Αρχικά, το μέγιστο κόστος στέγασης στο πλαίσιο του προγράμματος ήταν να μην υπερβαίνει τα 8 εκ. ρούβλια (\$105.000) στη Μόσχα, στην περιοχή της Μόσχας, την Αγία Πετρούπολη και την περιοχή του Λένινγκραντ και 3 εκ. ρούβλια (\$40.000) στις περιφέρειες. Τον Ιούνιο, τα όρια αυξήθηκαν σε 12 και 6 εκατ. Ρούβλια (\$160.000 και \$80.000), αντίστοιχα. Η προθεσμία αρχικά ήταν έως την 1^η Νοεμβρίου 2020, ωστόσο, το Υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη προτείνει την παράταση του προγράμματος έως τα μέσα του 2021.

Φόρουμ «Open Innovations» στο Skolkovo

Το ετήσιο Φόρουμ «Open Innovations» πραγματοποιείται στη Μόσχα από το 2012 υπό την αιγίδα της Ρωσικής Κυβέρνησης. Ο κύριος στόχος του Φόρουμ είναι η ανάπτυξη και εμπορευματοποίηση των τελευταίων τεχνολογιών, η διάδοση των παγκόσμιων εμπορικών σημάτων τεχνολογίας και η δημιουργία νέων μέσων διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της καινοτομίας. Το 2020, το Φόρουμ πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά για πρώτη φορά λόγω της παγκόσμιας πανδημίας κορωνοϊού. Οι συνδιοργανωτές του φετινού Φόρουμ ήταν το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η Κυβέρνηση της Μόσχας, το Ίδρυμα Skolkovo, η Ρωσική Εταιρεία Επιχειρηματικών Κεφαλαίων, το Ταμείο για Υποδομές και Εκπαιδευτικά Προγράμματα, το Rusnano, το VEB Ventures και το Ταμείο Προώθησης Καινοτομίας.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις κατά τη διάρκεια του Φόρουμ, η Ρωσία σχεδιάζει να πάρει ηγετική θέση στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης. Οι εξελίξεις στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών δύνανται να συμβάλουν στην ανάπτυξη παραγωγικών μονάδων, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και της εφοδιαστικής αλυσίδας. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία αυτού του τομέα για την ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας, οι αρχές θα συνεχίσουν την πορεία προς τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την εμφάνιση και ανάπτυξη ρωσικών και ξένων εταιρειών πληροφορικής στη Ρωσία.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://tass.ru/ekonomika/9770451>

Εγκρίθηκε ο κατάλογος των σημείων εισόδου στη Ρωσία με ηλεκτρονική θεώρηση

Από την 1^η Ιανουαρίου του 2021, η Ρωσία εισάγει ενιαία ηλεκτρονική θεώρηση εισόδου για πολίτες 52 κρατών. Η λίστα σημείων εισόδου περιλαμβάνει 29 συνοριακά σημεία ελέγχου. Συγκεκριμένα, πρόκειται για τα διεθνή αεροδρόμια στο Μπέλγκοροντ, στο Βολγκογκράντ, στο Αικατερίνμπουργκ, στο Καζάν, στο Κρασνοντάρ, στο Κρασνογιάρσκ, στη Μόσχα, στο Νίζνι Νόβγκοροντ, στο Νοβοσιμπίρσκ, στο Ροστόφ Ον Ντον, στη Σαμάρα και στην Αγία Πετρούπολη καθώς και τα λιμάνια της Αγίας Πετρούπολης, του Βλαδιβοστόκ και του Ζαρουμπίνο (επικράτεια Primorsky). Επίσης υπάρχουν έξι οδικά συνοριακά σημεία ελέγχου στην περιοχή του Καλίνινγκραντ (Bagrationovsk, Gusev, Mamonovo (Grzhekhovki και Gronovo), Morskoye, Sovetsk), ένα στην περιοχή του Pskov (Ubylinka) και ένα στην περιοχή του Λένινγκραντ

(Ivangorod). Ο κατάλογος συνεχώς θα επικαιροποιείται και θα συμπληρώνεται με νέα συνοριακά σημεία ελέγχου.

Το πιλοτικό έργο για την εισαγωγή ηλεκτρονικής βίζας ξεκίνησε το 2017 και είχε ορισμένους περιορισμούς. Τώρα η ηλεκτρονική θεώρηση θα ισχύει σε ολόκληρη τη Ρωσία με την δυνατότητα ο ξένος να ταξιδεύει σε ολόκληρη τη χώρα για 16 ημέρες.

Η ηλεκτρονική θεώρηση θα μπορεί να εκδίδεται μέσω του διαδικτύου για λόγους τουρισμού, επαγγελματικά, ανθρωπιστικά ταξίδια καθώς και ταξίδια επισκεπτών. Για την απόκτησή της δεν χρειάζεται πρόσκληση, κράτηση ξενοδοχείου ή άλλα έγγραφα που να επιβεβαιώνουν τον σκοπό του ταξιδιού. Ο χρόνος επεξεργασίας της δεν θα υπερβαίνει τις τέσσερις ημέρες και το προξενικό τέλος θα είναι \$40, ενώ παιδιά κάτω των 6 ετών θα είναι δωρεάν. Η εισαγωγή ενιαίας ηλεκτρονικής θεώρησης εισόδου στη Ρωσία αναμένεται να βοηθήσει την ανάπτυξη του τουρισμού, να αυξήσει την ελκυστικότητα των επενδύσεων των περιφερειών και να συμβάλει στην ανάπτυξη της οικονομίας στο σύνολό της.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://government.ru/news/40698/>

Σήμανση των γαλακτοκομικών προϊόντων θα αρχίσει να λειτουργεί από τις 20 Ιανουαρίου

Η μεταβατική περίοδος για την καθιέρωση της υποχρεωτικής σήμανσης των γαλακτοκομικών προϊόντων προβλέπεται να παραταθεί έως την 1η Μαΐου 2021.

Σύμφωνα με τα σχέδια κανονισμών επισήμανσης των γαλακτοκομικών προϊόντων, οι υποχρεωτικές απαιτήσεις θα εισαχθούν σταδιακά για διαφορετικούς τύπους γαλακτοκομικών προϊόντων και τύπων επιχειρήσεων, ξεκινώντας από τις 20 Ιανουαρίου 2021 σε εθελοντική βάση. Οι υποχρεωτικές απαιτήσεις θα αρχίσουν να εισάγονται από την 1^η Μαΐου 2021 και θα ολοκληρωθούν την 1^η Μαΐου 2023. Από την 1^η Μαΐου 2021, σχεδιάζεται να καταστεί υποχρεωτική η επισήμανση για το παγωτό, το βούτυρο και τα τυριά. Από την 1^η Ιουλίου 2021 για το γάλα και την κρέμα γάλακτος χωρίς συμπύκνωση με διάρκεια ζωής πάνω από 28 ημέρες, το βουτυρόγαλα, το πηγμένο γάλα, το στραγγιστό γιαούρτι και κεφίρ, τον ορό γάλακτος, το τυρί cottage και τη ξινή κρέμα. Από 1 Οκτωβρίου 2021, το μη συμπυκνωμένο γάλα και η κρέμα γάλακτος με διάρκεια ζωής 28 ημέρες ή λιγότερο, το μη συμπυκνωμένο γάλα και η κρέμα γάλακτος ή με προσθήκη ζάχαρης, τα αναψυκτικά που περιέχουν λιπαρά γάλακτος. Από την 1^η Νοεμβρίου 2021, οι αγρότες θα πρέπει να επισημαίνουν τα προϊόντα τους κατά την πώληση μέσω των δικών τους λιανικών και απευθείας πωλήσεων. Τα προϊόντα που τέθηκαν σε κυκλοφορία πριν από την ημερομηνία έναρξης της υποχρεωτικής σήμανσης της αντίστοιχης υπο-ομάδας δεν επισημαίνονται και πωλούνται μέχρι την ημερομηνία λήξης τους. Προϊόντα που ζυγίζουν έως 30 γραμμάρια ακαθάριστα, τα τρόφιμα για παιδιά κάτω των 3 ετών, τα ειδικά και προληπτικά τρόφιμα δεν υπόκεινται σε σήμανση.

Ορισμένοι ξένοι παραγωγοί, ιδίως από Λευκορωσία, είναι έτοιμοι να εξάγουν σύμφωνα με τα σχέδια των κανονισμών, ενώ το κόστος της όλης διαδικασίας εξοπλισμού και λογισμικού αναμένεται να το σηκώσουν και οι εισαγωγείς σε συνεργασία με εταιρείες παροχής υπηρεσιών (outsourced code printing) για λόγους βελτιστοποίησης κόστους (το συνολικό ύψος αναμένεται περί τα 4 δις ρούβλια - \$53εκ.).

Περισσότερες πληροφορίες: <https://tass.ru/ekonomika/9797709>

Η Μόσχα στην τέταρτη θέση στην κατάταξη των 100 καλύτερων πόλεων για διαβίωση και επιχειρήσεις

Η Μόσχα κατέλαβε την τέταρτη θέση στη διεθνή βαθμολογία των 100 καλύτερων πόλεων του κόσμου (The World's 100 Best Cities), η οποία αναλύει το βαθμό ελκυστικότητας των μεγαλουπόλεων του κόσμου όσον αφορά τον τουρισμό, τη διαμονή και τις επιχειρήσεις. Το Λονδίνο, η Νέα Υόρκη και το Παρίσι είναι μπροστά από την πρωτεύουσα της Ρωσίας. Χάρη στα ολοκληρωμένα αναπτυξιακά προγράμματα που ξεκίνησαν τα τελευταία χρόνια, η Μόσχα κατάφερε να ενισχύσει τη θέση της σε όλους τους βασικούς τομείς: οικονομία, καινοτομία, ψηφιακό οικοσύστημα για κατοίκους και επιχειρήσεις. Έχει τεθεί ένα νέο πρότυπο για την ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος, το οποίο προϋποθέτει ότι σύγχρονοι δημόσιοι χώροι και υποδομές θα πρέπει να είναι σε κάθε περιοχή της Μόσχας. Στην τελευταία έκδοση του Οδηγού, η Μόσχα εισήλθε στις 5 κορυφαίες από τις 100 καλύτερες πόλεις του κόσμου και τώρα μπόρεσε να βελτιώσει τη θέση της, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι η Μόσχα είναι μια από τις πιο απαιτητικές πόλεις για ζωή, επιχειρήσεις και ταξίδια. Κατά τη σύνταξη της βαθμολογίας, οι ειδικοί αναλύουν όχι μόνο στατιστικά δεδομένα, αλλά και την εικόνα των πόλεων στα μάτια των χρηστών των κοινωνικών δικτύων. Έτσι, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, η Μόσχα συγκαταλέγεται μεταξύ των κορυφαίων 5 μεγαλουπόλεων που αναφέρονται συχνότερα χρησιμοποιώντας hashtags στο δίκτυο Instagram.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://tass.com/russia/1215941>

Ο Πούτιν διέταξε να απαγορευθεί η εξαγωγή μη επεξεργασμένης ξυλείας

Ο Πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν έδωσε εντολή στην κυβέρνηση από την 1^η Ιανουαρίου 2022 να απαγορευθεί η εξαγωγή μη επεξεργασμένης ή ελαφριά επεξεργασμένης ξυλείας. Ο Πρόεδρος σημείωσε επίσης την ανάγκη μεταρρύθμισης του συστήματος διαχείρισης των δασών ως βάση για την αξιολόγηση, τον προγραμματισμό και την απογραφή των δασών, διαχωρίζοντας σαφώς τις αρμοδιότητες των ομοσπονδιακών, περιφερειακών και τοπικών αρχών. Στις περιφέρειες, ο Πρόεδρος πρότεινε να εισαχθεί η θέση του επικεφαλής ομοσπονδιακού κρατικού επιθεωρητή δασών. Η ρωσική κυβέρνηση προσπαθεί να περιορίσει την εξαγωγή μη επεξεργασμένης ξυλείας, θέτοντας προστατευτικούς δασμούς, οι οποίοι το 2019 αυξήθηκαν από το 25% του κόστους παραγωγής σε 40%-60% το 2020, ενώ το 2021 αναμένεται να αυξηθούν στο 80%. Πέρυσι, η Ρωσία έγινε ο μεγαλύτερος προμηθευτής μαλακής ξυλείας στον κόσμο, ξεπερνώντας τον Καναδά. Η αυστηρότερη συνθήκη για την εξαγωγή ξυλείας παρατηρείται σήμερα και σε άλλες μεγάλες χώρες εξαγωγής αυτού του προϊόντος, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς, η Νέα Ζηλανδία, η Πολωνία και η Γερμανία.

Περισσότερα στο: https://www.rbc.ru/society/30/09/2020/5f74324e9a794750670d1296?from=from_main_11,
<https://www.vedomosti.ru/business/articles/2020/10/01/841756-eksport-neobrabortannogo>

Εξωτερικός Τομέας

Τα έσοδα από εξαγωγές πετρελαίου την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου μειώθηκαν κατά 40%

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Υπηρεσίας της Ρωσίας τα έσοδα από εξαγωγές πετρελαίου τον Ιανουάριο - Αύγουστο 2020 μειώθηκαν κατά 39,9% σε σύγκριση με

την αντίστοιχη περυσινή περίοδο και ανήλθαν σε 48,8 δισ. δολ. ΗΠΑ, που σε φυσικούς όρους αντιστοιχούν σε 159,8 εκατ. τόνους (μείωση κατά περίπου 9,4%).

Ο φυσικός όγκος των ρωσικών εξαγωγών πετρελαίου τον Αύγουστο 2020 μειώθηκε κατά 14,9% έναντι του Ιουλίου, σε 15,5 εκατ. τόνους. Σε όρους αξίας, οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά 8,7% και ανήλθαν σε 4,61 δισ. δολ. ΗΠΑ.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.tks.ru/news/nearby/2020/10/07/0015>

Ο κύκλος εργασιών των γεωργικών προϊόντων μεταξύ Ρωσίας και Ουζμπεκιστάν αυξήθηκε κατά 61%

Η συνεργασία μεταξύ Ρωσίας και Ουζμπεκιστάν στον τομέα της γεωργίας αναπτύσσεται επιτυχώς. Για οκτώ μήνες του 2020, ο κύκλος εργασιών των γεωργικών προϊόντων μεταξύ των χωρών αυξήθηκε κατά 61% και ανήλθε σε 631 εκ. δολ. ΗΠΑ. Αυτό οφείλεται στην αύξηση των εξαγωγών ζάχαρης, πρώτων υλών, σογιέλαιου, ηλιέλαιου, προϊόντων ζαχαροπλαστικής από τη Ρωσία, ενώ από το Ουζμπεκιστάν φρέσκων βερίκοκων, κερασιών, ροδάκινων, δαμάσκηνων και ντοματών.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://mcx.gov.ru/press-service/news/tovarooborot-produktsii-apk-mezhdu-rossiyey-i-uzbekistanom-vyros-na-61/>

«Ακύρωση» περιαγωγής μεταξύ Ρωσίας και Λευκορωσίας

Η δοκιμή νέας τιμολόγησης περιαγωγής (roaming) θα ξεκινήσει την 1^η Νοεμβρίου και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος του 2020. Από την 1^η Ιανουαρίου 2021 προγραμματίζεται η έναρξη «άνετης» τιμολόγησης σε συνεχή βάση. Σύμφωνα με τη συμφωνία που επετεύχθη η χρέωση των διεθνών κλήσεων περιαγωγής στη Ρωσία και τη Λευκορωσία θα μειωθεί από τα τρέχοντα \$0,3 σε \$0,015 ανά λεπτό (δηλαδή κατά 20 φορές).

Στο τέλος της δοκιμαστικής περιόδου της λειτουργίας του συστήματος προγραμματίζεται μετάβαση στη μόνιμη χρήση άνετων τιμολογίων περιαγωγής συνδρομητών, γεγονός που θα μειώσει σημαντικά το κόστος επικοινωνίας για τους χρήστες ρωσικών καρτών SIM που βρίσκονται στη Λευκορωσία και αντίθετα.

Περισσότερες πληροφορίες: https://www.cnews.ru/news/top/2020-10-21_otmena_rouminga_vnutri_soyuznogo

Επικύρωση της συμφωνίας περί εμπορικών σημάτων της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης

Η Κρατική Δούμα επικύρωσε συμφωνία για τα εμπορικά σήματα, τα σήματα υπηρεσιών και τις ονομασίες προέλευσης αγαθών της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΑΟΕ). Η συμφωνία υπογράφηκε στις 3 Φεβρουαρίου 2020, ρυθμίζει τις σχέσεις που σχετίζονται με τη νομική προστασία και τη χρήση εμπορικών σημάτων και ονομασιών προέλευσης στην ΕΑΟΕ. Σύμφωνα με τη συμφωνία, η νομική προστασία των εμπορικών σημάτων και των ονομάτων θα λειτουργεί σε ολόκληρη την επικράτεια των χωρών-μελών της Ευρασιατικής.

Το έγγραφο καθιστά δυνατή την υποβολή αίτησης για καταχώριση εμπορικού σήματος ή ονομασίας προέλευσης αγαθών της Ευρασιατικής σε οποιοδήποτε από τα εθνικά γραφεία καταχωρήσεων σημάτων. Η εφαρμογή της συνθήκης θα οδηγήσει σε μείωση του χρόνου και των δαπανών διασφάλισης της νομικής προστασίας των εμπορικών σημάτων αλλά και των

ονομασιών προέλευσης των αγαθών της Ένωσης, αυξάνοντας την νομική ασφάλεια για τους δικαιούχους στο πλαίσιο της τελωνειακής ένωσης και του κοινού οικονομικού χώρου των κρατών μελών της Ένωσης.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://tass.ru/ekonomika/9825377>

Η Ρωσία και η Ουκρανία συζητούν ξανά περί εμπορικής συνεργασίας

Για πρώτη φορά από τον Ιανουάριο του 2014, πραγματοποιήθηκε στη Μόσχα η πρώτη συνάντηση Ρωσίας-Ουκρανίας στην οποία συζητήθηκαν θέματα διμερούς εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας.

Η στρογγυλή τράπεζα διοργανώθηκε από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Ρωσίας και την «Ένωση Κατασκευαστών Μηχανημάτων και Εργοδοτών της Ουκρανίας Ukrmashstroy».

Η ρωσική πλευρά αντιπροσωπεύθηκε από τον επικεφαλής του Επιμελητηρίου, Sergey Katyrin και η ουκρανική από τον Πρόεδρο του ΔΣ του οργανισμού Urkmashstroy, Vladimir Sachenko.

Ο ουκρανικός Φορέας περιλαμβάνει περισσότερες από 240 επιχειρήσεις, οι παραγωγικές δυνατότητες των οποίων καλύπτονται μόνο κατά 10-30% λόγω της έλλειψης εξαγωγών στη Ρωσία. Πρόσφατα, ο Ρώσος Πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν υποστήριξε την ιδέα του πρωθυπουργού Mikhail Mishustin να επιτρέψει την εισαγωγή προϊόντων στη Ρωσία από ορισμένες ουκρανικές βιομηχανικές επιχειρήσεις. Ο επικεφαλής του ρωσικού υπουργικού συμβουλίου εξέφρασε επίσης την ελπίδα ότι το Κίεβο θα προχωρήσει σε αντίστοιχο βήμα.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://ria.ru/20201021/torgovlya-1580822866.html>

Το Ουζμπεκιστάν και η Ρωσία συζητούν την ανάπτυξη οικονομικής συνεργασίας

Στις 12 Οκτωβρίου 2020, πραγματοποιήθηκε στη Μπουχάρα του Ουζμπεκιστάν, η 21^η Σύνοδος της Διακυβερνητικής Επιτροπής Ουζμπεκιστάν-Ρωσίας για την οικονομική συνεργασία.

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε υπό την προεδρία του Αναπληρωτή Π/Θ και Υπουργού Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν Sardor Umurzakov και του Υπουργού Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρωσικής Ομοσπονδίας Maksim Reshetnikov.

Οι δύο πλευρές δεσμεύθηκαν για την επέκταση της πολύπλευρης συνεργασίας των στη βιομηχανία, τη γεωργία, τις μεταφορές, την ενέργεια, την υγειονομική περίθαλψη, τον τραπεζικό, χρηματοοικονομικό τομέα και την εκπαίδευση.

Κατά τα τελευταία τρία χρόνια έχει καταγραφεί σημαντική αύξηση του διμερούς όγκου εμπορίου, ανερχόμενη σε 58%. Στις διαβουλεύσεις τονίστηκε το σημαντικό ανεκμετάλλευτο δυναμικό και συζητήθηκαν κοινά βήματα για την εμβάθυνση των εμπορικών σχέσεων, προκειμένου να επιτευχθεί όγκος εμπορίου περί τα \$10 δις στο εγγύς μέλλον καθώς και συγκεκριμένες προτάσεις για την άρση των υπαρχόντων εμποδίων στο εμπόριο και τη βελτιστοποίηση των όρων για την εφαρμογή των πράξεων εξωτερικού εμπορίου από εταιρείες του Ουζμπεκιστάν και της Ρωσίας.

Στον επενδυτικό τομέα, σημειώθηκε ότι ένα πακέτο μεγάλων επενδυτικών έργων συνολικού ύψους 16 δις δολαρίων ΗΠΑ υλοποιείται επί του παρόντος στους τομείς της πετροχημείας, της μεταλλουργίας, της εξόρυξης, της ενέργειας, της υγειονομικής περίθαλψης και των φαρμακευτικών προϊόντων, της παραγωγής δομικών υλικών, της κλωστοϋφαντουργίας και της

επεξεργασίας φρούτων και λαχανικών. Παράλληλα, οι δύο πλευρές συζήτησαν θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση 104 νέων επενδυτικών έργων στον τομέα της βιομηχανικής συνεργασίας ύψους 5,8 δις δολαρίων ΗΠΑ και συμφώνησαν να παρακολουθούν από κοινού αποτελεσματικά την έγκαιρη υλοποίηση κάθε εμπλεκόμενου έργου.

Συμφωνήθηκε να διοργανωθεί διεθνής επενδυτική και βιομηχανική έκθεση "Innoprom" στην Τασκένδη στα τέλη Μαρτίου 2021, η οποία θα επιτρέψει σε Ρώσους και Ουζμπεκούς κατασκευαστές και επιχειρηματίες να πραγματοποιήσουν άμεσες επαφές και να αναπτύξουν από κοινού ελπιδοφόρες προτάσεις έργων στον τομέα της βιομηχανικής συνεργασίας.

Εξετάστηκαν επίσης ζητήματα σχετικά με την απάλειψη της γραφειοκρατίας και την υιοθέτηση ψηφιακών διαδικασιών στους ελέγχους κτηνιατρικής και φυτοϋγειονομικής επιτήρησης. Επιπλέον, η ρωσική Ομοσπονδιακή Φορολογική Υπηρεσία συζήτησε την εντατικοποίηση στην παροχή τεχνικής βοήθειας προς τη Δημοκρατία του Ουζμπεκιστάν το 2020, κάνοντας αναφορά στην αναγκαιότητα επίτευξης διαφάνειας στην κατάρτιση των προϋπολογισμών, καθόσον είναι η χρηστή διαχείριση της φοροδοτικής ικανότητας των πολιτών, η οποία μετουσιώνεται σε κοινωνικές παροχές.

Θέματα συνεργασίας στη συστηματοποίηση της σφαίρας της μετανάστευσης εργασίας εξετάστηκαν ξεχωριστά και συζητήθηκαν περαιτέρω ενέργειες για την ενίσχυση μηχανισμών παροχής βοήθειας σε πολίτες της Ουζμπεκιστάν που ζουν και εργάζονται στη Ρωσική Ομοσπονδία σε θέματα απασχόλησης, κοινωνικής, οικονομικής και νομικής προστασίας. Τόνισαν επίσης την αμοιβαία ετοιμότητά τους για κοινές προσπάθειες δημιουργίας πολυλειτουργικού κέντρου μετανάστευσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας (MMC) στο έδαφος της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν.

Ενέργεια-Περιβάλλον

Πετρέλαιο: μέση τιμή και εξαγωγικός δασμός.

Η μέση τιμή για το πετρέλαιο Urals για την περίοδο από τις 15 Σεπτεμβρίου έως τις 14 Οκτωβρίου 2020 ήταν \$40,57 ανά βαρέλι ή \$296,2 ανά τόνο. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Υπουργείου Οικονομικών της Ρωσίας, ο εξαγωγικός δασμός πετρελαίου στη Ρωσική Ομοσπονδία από την 1^η Νοεμβρίου 2020 θα μειωθεί κατά \$3,2 και θα ανέλθει σε \$42,2 ανά τόνο. Ο δασμός στο πετρέλαιο υψηλού ιξώδους πρόκειται να μειωθεί στα \$4,2 από \$4,5.

Ο προτιμησιακός συντελεστής δασμού για το πετρέλαιο για ορισμένα πεδία στην Ανατολική Σιβηρία, τα πεδία της Κασπίας και το πεδίο Prirazlomnoye σε σχέση με τη νέα φόρμουλα υπολογισμού που υιοθετήθηκε ως μέρος του φορολογικού ελιγμού στη βιομηχανία πετρελαίου, από την 1^η Φεβρουαρίου 2015, παραμένει στο μηδέν. Ο δασμός στα ελαφρά προϊόντα και τα λιπαντικά θα μειωθεί σε 12,6 \$ από 13,6 \$ ανά τόνο, στο σκούρο - σε 42,2 \$ από 45,4 \$. Ο δασμός για την εξαγωγή της εμπορικής βενζίνης θα μειωθεί στα 12,6 \$, απευθείας απόσταξης (νάφθα) - σε 23,2 \$ από 24,9 \$ ανά τόνο. Ο δασμός για το υγροποιημένο αέριο (LPG) θα είναι 0 \$, ο δασμός για τα καθαρά κλάσματα LPG θα είναι 0 \$. Ο δασμός για το οπτάνθρακα θα είναι 2,7 \$ ανά τόνο. Επί του παρόντος, ο εξαγωγικός δασμός για το πετρέλαιο είναι 45,4 \$ ανά τόνο.

Περισσότερες πληροφορίες:

https://minfin.gov.ru/ru/press-center/?id_4=37239-o_srednei_tsene_na_neft_i_eksportnoi_poshline

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Σήμερα, το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στο παγκόσμιο ενεργειακό χώρο είναι περίπου 15%. Οι ειδικοί προβλέπουν ότι ο μετασχηματισμός του ενεργειακού τομέα παγκοσμίως θα οδηγήσει σε αύξηση της κατανάλωσης όλων των τύπων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως το 2040 από τουλάχιστον 76% μέχρι και 115%. Μέχρι τότε, η αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον κόσμο μπορεί σχεδόν να τετραπλασιαστεί - λόγω της πολλαπλής αύξησης των δυνατοτήτων παραγωγής ηλιακής και αιολικής ενέργειας. Η Ρωσία εξακολουθεί να είναι αρκετά χαμηλά στην κατάταξη, σε σχέση με τις ευρωπαϊκές χώρες, όσον αφορά στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εάν δεν λάβουμε υπόψη τους υδροηλεκτρικούς σταθμούς που λειτουργούν στη χώρα, το μερίδιο όλων των μορφών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο της Ρωσίας δεν υπερβαίνει το 1%.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ρωσικής Ένωσης για την Ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 2020, τέθηκαν σε λειτουργία νέοι ηλιακοί και αιολικοί σταθμοί συνολικής χωρητικότητας 500 MW και, συνολικά, μέχρι το τέλος του έτους, οι επενδυτές σχεδιάζουν την εγκατάσταση άλλων 1.300 MW. Η αιολική ενέργεια αναπτύσσεται εντονότερα στη Ρωσία, οι τεχνολογίες της οποίας βελτιώνονται συνεχώς.

Τον Οκτώβριο 2020, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά το 20^ο Ρωσικό Φόρουμ Ενέργειας και η 26^η Ειδική Έκθεση Ενέργειας των Ουραλίων στην πόλη Ufa (εντός της ομοσπονδιακής περιφέρειας Volga).

Ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα ήταν η τελετουργική έναρξη του ηλιακού σταθμού Sterlibashevskaya. Στην Έκθεση συμμετείχαν περισσότεροι από 70 κορυφαίοι προγραμματιστές, κατασκευαστές και προμηθευτές ενεργειακού και ηλεκτρικού εξοπλισμού από όλη τη Ρωσία. Μεταξύ των πιο σημαντικών θεμάτων που συζητήθηκαν ήταν η ανάπτυξη ηλεκτρικών σταθμών φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα (ο αριθμός των οποίων αυξάνεται από έτος σε έτος), η ανάπτυξη της ψηφιοποίησης της ενεργειακής βιομηχανίας, η εισαγωγή έξυπνων δικτύων, η χρήση προοδευτικών τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η κατάρτιση εξειδικευμένου τεχνικού προσωπικού. Φέτος στις εργασίες του Φόρουμ συμμετείχαν το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας και Ενέργειας, το γερμανικό ενεργειακό γραφείο DENA, καθώς και εμπειρογνώμονες από τη Γερμανία και την Ελβετία.

Περαιτέρω πληροφορίες:

<https://refbvk.ru/news/rossijskij-energeticheskij-forum-specjalizirovannaya-vyistavka-energe>,

https://spec.tass.ru/windenergy/?utm_source=tass&utm_medium=teaser&utm_campaign=teaser

Το Υπουργείο Ενέργειας προωθεί την παραγωγή καυσίμων από άνθρακα

Το ρωσικό Υπουργείο Ενέργειας θεωρεί πολλά υποσχόμενη ευκαιρία την παραγωγή στη Ρωσία συνθετικών καυσίμων από άνθρακα, τα οποία έχουν ελαφρώς διαφορετικές ιδιότητες: είναι πιο σταθερά από τα καύσιμα πετρελαίου. Το Υπουργείο Ενέργειας, μαζί με το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου, αρχίζει να εργάζεται για τη σύνταξη καταλόγου σύγχρονων τεχνολογιών για την παραγωγή συνθετικών καυσίμων, έτσι ώστε να μπορούν να συναφθούν

σχετικά ευνοϊκά ειδικά συμβόλαια επενδύσεων (SPIC 2.0). Αυτό το ζήτημα θα εξεταστεί στην επόμενη συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας του Υπουργείου, έως το τέλος του 2020.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να εργαστούν για τη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου και να μελετήσουν την παγκόσμια εμπειρία στην παραγωγή συνθετικών καυσίμων από άνθρακα. Κατά τη γνώμη των εμπειρογνομόνων του Υπουργείου, η ρωσική επιστήμη είναι σε θέση να δημιουργήσει μια πρωτοποριακή τεχνολογία. Το Υπουργείο Ενέργειας της Ρωσίας αντιπροσωπεύει την ανάπτυξη της χημείας άνθρακα στη χώρα, καθώς η ζήτηση για άνθρακα στον κόσμο θα αρχίσει να μειώνεται μετά το 2040-2050. Αυτό πρόκειται να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία για τα εν λόγω προϊόντα και να αυξήσει την κερδοφορία των εμπλεκόμενων εταιρειών.

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται την πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Μόσχας, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-moscow@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσης τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ – Μόσχας τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.